

оцінюваний на підставі відвідування, а тільки за результатами роботи в класі і виконання домашніх завдань.

Цифрові технології, які вже є невід'ємною частиною навчального процесу, значно удосконалюють, урізноманітнюють і розширюють навчальні можливості. Технологія SmartBoard, якою обладнана кожна класна кімната, у поєднанні з безліччю можливостей, які, наприклад, дає сайт www.Kahoot.ca, роблять навчання більш ефективним, цікавим і динамічним.

Праця над створенням нових цифрових інструментів і платформ не припиняється. Цього року ми зі студентами беремо участь у пілотному проекті Університетів Оттави та Торонто під назвою LINDIRE (керівник проекту – Aline Germain-Rutherford, Ph. D. University of Ottawa; асистент – Banafsheh Karamifar, Ph. D. University of Ottawa). Не маючи можливості вдаватися в деталі проекту через умови конфіденційності, скажу, що я адаптувала один із запропонованих дослідниками сценаріїв, а саме «Our Community Cookbook» і наша тема звучить як «Традиційні Українські Великодні страви». Кожен сценарій передбачає активну участь студентів у процесі навчання. Поширений колись термін «слухачі курсів» став архаїзмом. Для кожного класу створена окрема сторінка на сайті, яку можуть відвідувати всі учасники проекту. Кожен студент/ студентка мають свій профіль (account) і починають із написання своєї історії вивчення і вживання мов, якими володіють, тими мовами, про які вони розповідають, і закінчать своїми враженнями від процесу і результатів роботи над проектом. Найбільш очікуваною є частина, у якій ми будемо куштувати страви, обмінюватися враженнями і рецептами. Результатом роботи над проектом буде розширення словникового запасу, вивчення відмінностей мовних зворотів, які вживаються в рецептах, особливостей їх перекладу на українську мову, порівняння різних культурних традицій, розуміння цінності мультикультурності та мультлінгвізму. А також ваги і місця української мови і культури у світі.

Ю. С. Колісник

Національний фармацевтичний університет

О. А. Тихонова

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

(Харків, Україна)

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Однією з передумов входження України до єдиного Європейського освітнього простору є впровадження європейських норм в освіті й науці. Необхідність удосконалення української системи освіти, підвищення її рівня

якості є важливим завданням, що обумовлено потребами формування позитивних умов для становлення й реалізації студента як майбутнього професіонала та його особистісної самореалізації. У педагогічній практиці при здійсненні навчального процесу використовують такі види лекцій: класична лекція, на якій пояснюється матеріал, який потрібно запам'ятати і знати; ознайомлювальна лекція – пов'язана з основними питаннями та завданнями курсу дисципліни; настановча лекція – частіше проводиться для студентів заочної форми навчання, яких треба спрямувати на раціональну організацію самостійної роботи; лекція-інструктаж – готує студентів до творчого виконання навчально-пізнавальних завдань; інформаційна лекція – лектор інформує студентів про основні положення із зазначеної теми, розкриває основні поняття теми, що розглядається; узагальнювальна лекція – проводиться при закінченні розділу для закріплення отриманих знань; заключна лекція – проводиться після завершення вивчення дисципліни, перед складанням державних іспитів та інші. Сучасний рівень підготовки студентів орієнтує викладача на перехід від педагогічного традиціоналізму до впровадження нових форм і методів проведення лекцій. Із цією метою ми пропонуємо запровадити читання інтерактивної лекції замість традиційної. Така лекція дозволяє поєднати лектора з активністю студентів.

Мета дослідження. Було запропоновано експериментальне дослідження, щодо якості формування готовності до професійної діяльності у майбутніх психологів під час вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна психологія».

У результаті дослідження ми ознайомились із такими інтерактивними лекціями: міні-лекція; проблемна лекція; лекція – «мозкова атака»; лекція провокація; лекція-конференція; лекція-дискусія; лекція-діалог; лекція-консультація; кінолекція; відеолекція та інші.

Ми запропонували лекційні заняття з використанням нетрадиційних методів навчання. Так, було проведено **лекцію-дискусію** на тему «Класифікація методів навчання в педагогіці». Зазначимо, що при проведенні лекції-дискусії викладач при викладанні лекційного матеріалу не тільки використовує відповіді студентів на свої питання, а й організовує вільний обмін думками в інтервалах між логічними розділами. Дискусія виступає взаємодією викладача і студентів, є вільним обміном думками, ідеями та поглядами за темою лекції. Це пожвавлює навчальний процес, активізує пізнавальну діяльність аудиторії і, що дуже важливо, дозволяє викладачеві керувати колективною думкою групи, використовувати його в цілях переконання, подолання негативних установок і хибних думок деяких студентів. По ходу лекції-дискусії викладач наводить окремі приклади у вигляді ситуацій або коротко сформульованих проблем і пропонує студентам коротко обговорити, потім короткий аналіз, висновки і лекція триває далі. Цей метод дозволяє викладачеві бачити, наскільки ефективно студенти використовують отримані знання в ході дискусії. На тему «Методи навчання та виховання дітей

різного віку» було проведено **лекцію з розбором конкретних ситуацій**. Ця лекція за формою схожа на лекцію-дискусію, проте на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію. Зазвичай, така ситуація видається усно або в дуже короткому відеофрагменті. Тому виклад її має бути дуже коротким, але містити достатню інформацію для оцінювання характерного явища й обговорення. Студенти аналізують запропоновані ситуації та обговорюють їх спільно, або з аудиторією. Викладач намагається активізувати участь в обговоренні чіткими питаннями, зверненими до окремих студентів, представляє різні думки, щоб розвинути дискусію, прагнучі спрямувати її в потрібний напрям. Потім, спираючись на правильні висловлювання і аналізуючи неправильні, ненав'язливо, але переконливо підводить студентів до колективного висновку або узагальнення. Для того щоб зацікавити аудиторію, загострити увагу на окремих проблемах, підготувати до творчого сприйняття матеріалу, що вивчається, щоб зосередити увагу, підбирається характерна ситуація. На тему «Сучасні методи розвитку та навчання» була проведена **лекція – «мозкова атака»**. Використання методу мозкового штурму в навчальному процесі дозволяє вирішити такі питання: творче засвоєння студентами навчального матеріалу; зв'язок теоретичних знань із практикою; активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів. Проблема, що формується за методикою мозкового штурму, повинна мати теоретичну або практичну актуальність і викликати активний інтерес студентів. Загальна вимога, яку необхідно враховувати при виборі проблеми для мозкового штурму – можливість багатьох неоднозначних варіантів розв'язання проблеми, яка висувається перед студентами як навчальне завдання.

Співвідношення в педагогічному процесі традиційних та інноваційних методів навчання, які відображають структуру навчально-професійної діяльності і є готовністю до професійної діяльності студентів-психологів.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Кайдалова Л. Г.** Професійна підготовка майбутніх фахівців фармацевтичного профілю у ВНЗ: [монографія]. Харків: НФаУ, 2010. С. 92.
2. **Кайдалова Л. Г.** Лекція: Класифікація та структура. Методичні рекомендації для викладачів, студентів, магістрантів та аспірантів. Харків: НФаУ, 2017. С. 39.